

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermaría en saúde mental

Materia	Enfermaría en saúde mental			
Código	V53G140V01305			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Pérez García, María Pilar			
Profesorado	Pérez García, María Pilar			
Correo-e	mpergar@hotmail.com			
Web	http://www.cepvisa.com			
Descripción xeral				

Competencias de titulación

Código

A2	Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.
A3	Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.
A4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
A10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacíons da saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións axeitadas para proporcionarles axuda nesas situacíons.
A11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e a familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
A49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
A50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
A51	Coñecer os problemas de saúde mental máis relevantes nas diferentes etapas do ciclo vital, proporcionando coidados integrais e eficaces, no ámbito da enfermaría.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.	A2
Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.	A3
Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.	A4
Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacíons da saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións axeitadas para proporcionarles axuda nesas situacíons.	A10
Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e a familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.	A11

Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias A12
e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.

Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade A17
das persoas atendidas.

Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e A24
grupos.

Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e A49
capacidade de decisión do paciente e familia.

Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as A50
crenzas e valores.

Coñecer os problemas de saúde mental máis relevantes nas diferentes etapas do ciclo vital, A51
proporcionando coidados integrais e eficaces, no ámbito da enfermaría.

Contidos

Tema

1.-Historia de la Psiquiatría y de la enfermería psiquiátrica	(*)(*)
2.- Concepto de enfermedad y salud mental.	(*)(*)
3.- Epidemiología de la enfermedad mental:	3.1.- Aspectos conceptuales. 3.2.- Epidemiología de la enfermedad mental en la comunidad.
4.- Multicausalidad de las enfermedades mentales.	(*)(*)
5.- Entrevista psicológico-psiquiátrica	5.1.- La historia clínicoPsiquiatra. 5.2.- Exploración del estado mental.
6.-Instrumentos de evaluación de los trastornos mentales.	(*)(*)
7.- El equipo en Salud Mental.	7.1.-Dinámica de la relación terapéutica.
7.2.-Relación de ayuda en enfermería de Salud.	7.3.- Formas de intervención con el paciente psiquiátrico.
8.-Clasificación de la Enfermedad Mental.	(*)(*)
9.- Diagnóstico de enfermería.	9.1.- Protocolos de enfermería en Salud Mental.
11- Trastornos Mentales Orgánicos.	(*)(*)
12- Trastornos de Personalidad.	(*)(*)
13- Trastornos Esquizofrénicos y Trastornos relacionados.	(*)(*)
14- Trastornos del Estado de ánimo.	(*)(*)
15- Trastornos de Ansiedad. Trastorno Obsesivo- Compulsivo.	(*)(*)
16- Trastornos Adáptativos.	(*)(*)
17- Trastornos Somatomorfos, síndrome y síntomas somáticos funcionales y Trastornos disociativos.	(*)(*)
18- Trastornos mentales relacionados con el VIH - (*) SIDA.	(*)
19- Trastornos derivados del consumo de alcohol.	(*)(*)
20- Trastornos derivados del consumo de drogas.	(*)(*)
21- Trastornos de la conducta Alimentaria.	21.1 Anorexia nerviosa y Bulimia nerviosa.
22- Disfunciones sexuales.	(*)(*)
23- Trastornos del sueño.	(*)(*)
24- Trastornos de los hábitos y del control de los impulsos.	(*)(*)
25- Trastornos mentales en la infancia y adolescencia.	(*)(*)
26- Trastornos mentales habituales en el anciano.	(*)(*)
27- Retraso mental.	(*)(*)
28- Urgencia psiquiátrica y situación de crisis.	(*)(*)
29- Conductas suicidas.	(*)(*)
30 Tratamiento del paciente con enfermedad mental:	30.1Tratamiento Farmacológico. 30.2 Tratamiento psicoterapéutico. 30.3 Otros tratamientos: Terapia Electrocombusiva...
31- Dispositivos ,Asistenciais.	(*)(*)
32- Prevención de la Enfermedad Mental.	(*)(*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	47	0	47

Seminarios	12	40	52
Tutoría en grupo	12	35	47
Actividades introductorias	1	1	2
Probas de resposta curta	0	1	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense emplegar como complemento das clases teóricas.
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminarios	Atencion personalizada mediante las tutorias de grupo.Ademas se utilizara el email y el telefono para resolucion de dudas.
Tutoría en grupo	Atencion personalizada mediante las tutorias de grupo.Ademas se utilizara el email y el telefono para resolucion de dudas.

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense emplegar como complemento das clases teóricas.	10
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.	10
Probas de resposta curta	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

J.Vallejo Ruicoba, **INTRODUCCIÓN A LA PSICOPATOLOGÍA Y A LA PSIQUIATRÍA**,

Julio Bobes García, **ENFERMERÍA PSIQUIATRICA**,

Joana Formés Vives, **ENFERMERÍA DE SALUD MENTAL Y PSIQUIÁTRICA**,

O'Brien-Kennedy-Ballard., **FUNDAMENTOS DE ENFERMERÍA EN SALUD MENTAL**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas clínicas III/V53G140V01306

Prácticas clínicas IV/V53G140V01405

Prácticas clínicas V/V53G140V01406

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermaría xeriátrica e coidados paliativos/V53G140V01304

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía/V53G140V01102

Prácticas clínicas I/V53G140V01208

